

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Strategia badań jakościowych [wykład], PG_00195399						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2028/2029		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Filozofii Wychowania i Studiów Kulturowych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Piotr Stańczyk				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0							
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		0.0		35.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z podstawami teoretycznymi i założeniami metodologicznymi orientacji konstruktywistyczno-interpretatywnej oraz stosowanych w jej obszarze metod badawczych, sposobów gromadzenia, analizy i prezentacji danych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	<p>[G.W.2] Zna i rozumie w pogłębionym zakresie strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane), zasady opracowania projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, w tym cele badań, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych; strategię i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego; rodzaje i typy badań naukowych, w tym opisowe, diagnostyczne, wyjaśniające, weryfikacyjne, projektujące, porównawcze, eksperymentalne, quasiekperymentalne i sondażowe; metody indeksacji, pomiaru i rodzaje skal pomiarowych; zagadnienia związane z badaniami ewaluacyjnymi, panelowymi, socjometrycznymi, porównawczymi, terenowymi, etnograficznymi, performatywnymi i biograficznymi; pojęcia netografii, krytycznej analizy dyskursu i studium przypadku; metody gromadzenia i analizy danych; rodzaje i sposoby wykorzystania obserwacji; typy wywiadów badawczych; analizę dokumentów, treści, tekstową, konwersacyjną, dyskursu i audiowizualną; narzędzia badawcze; zagadnienia związane z konstruowaniem kwestionariuszy, skal pomiarowych, testów pedagogicznych, arkuszy obserwacji i narzędzi socjometrycznych;</p>	<p>Zna i rozumie różnice epistemologiczne i paradygmatyczne między jakościowymi i ilościowymi strategiami badań społecznych. Potrafi trafnie wybrać strategię do tematu badawczego, problemu badawczego i celu badań. Rozpoznaje i zna specyfikę poszczególnych strategii jakościowych (m.in. fenomenografii, analizy dyskursu [w różnych jej odmianach], teorii ugruntowanej, etnografii, badań biograficznych). Potrafi dobrać strategię do celów badawczych, przy uwzględnieniu możliwości realizacyjnych.</p>	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>
	<p>[G.W.5] Zna i rozumie różne kryteria jakości badań naukowych, a także zagadnienia: reprezentatywności, trafności, rzetelności, wiarygodności, transparentności, autentyczności, triangulacji perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródeł danych, możliwości uogólnienia i transferu rezultatów badawczych</p>	<p>Zna i potrafi zastosować kryteria oceny wartości pracy naukowej.</p>	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>
	<p>[G.W.3] Zna i rozumie specyfikę badań naukowych nad dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami</p>	<p>Rozumie trudności wynikające ze specyfiki badań nad dzieckiem i dzieciństwem, oraz nad osobami z niepełnosprawnościami i niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem etyki pracy badawczej.</p>	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>
	<p>[G.U.3] Potrafi zastosować wiedzę i umiejętności metodologiczne w projekcie badawczym; wybrać strategię badawczą, sformułować cel i przedmiot badań, opracować metody i techniki badań, sformułować problematykę badań, przygotować narzędzia badawcze, dobrać próbę badawczą, teren i wyznaczyć przebieg badań;</p>	<p>Potrafi przygotować i opisać projekt badawczy na zadany temat badawczy.</p>	<p>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[G.U.1] Potrafi przygotować projekt badawczy z zastosowaniem różnych strategii badań, w tym ilościowych, jakościowych lub mieszanych; opracować scenariusze badawcze i dyspozycje do badań jakościowych oraz narzędzia do badań ilościowych; dobrać metody, techniki i narzędzia do celu badań ilościowych	Potrafi przygotować i opisać projekt badawczy na zadany temat badawczy.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	<p>Główne orientacje badawcze w naukach społecznych założenia teoretyczne i podstawy metodologiczne; opozycja pozytywizmu i konstruktywizmu jako źródło orientacji interpretatywnej.</p> <p>Struktura projektu badawczego - charakter problemów badawczych a kryteria doboru jakościowych strategii badań. Podstawowe cechy badań jakościowych, specyfika doboru próby badawczej, określanie granic przypadku badawczego. Kwestia rzetelności i uprawomocnienia badań jakościowych.</p> <p>Główne strategie badań jakościowych - badania etnograficzne, biograficzne i fenomenograficzne, badania w działaniu, jakościowe studium przypadku, badania internetowe. Rodzaje danych i metody ich pozyskiwania - wywiady i obserwacja w badaniach jakościowych, analiza dokumentów/analiza tekstowa/analiza treści.</p> <p>Narzędzia badawcze w badaniach jakościowych.</p> <p>Realizacja badań zasadnicze etapy badań, relacje między badaczem i uczestnikami badań, etyka badań (z uwzględnieniem realizowania badań z dziećmi i z osobami niepełnosprawnymi). Analiza i interpretacja zgromadzonego materiału badawczego - sposoby analizy i prezentacji danych jakościowych.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej
	praktyczny egzamin ustny wraz z prezentacją raportu badawczego	50.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Miles, M.B., Huberman, A.M., (2000), Analiza danych jakościowych, Transhumana, Białystok.</p> <p>Kvale, S. (2004), InterViews, Transhumana, Białystok.</p> <p>Kvale S.(2012), Prowadzenie wywiadów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.</p> <p>Jemielniak, D. (2012). (red.). Badania jakościowe. Podejścia i teorie (t. 1i2). Warszawa, PWN.</p>	
	Uzupełniająca lista lektur	<p>Denzin, N.K.; Lincoln Y.S. (2009). Metody badań jakościowych. PWN Warszawa.</p> <p>Pilch, T., Bauman, T., (2001), Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe (wyd. II), Wyd. Akademickie Zak, Warszawa (tylko część III, autorstwa T. Bauman).</p>	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Egzamin polega na ustnej prezentacji rezultatów grupowego projektu badawczego realizowanego podczas ćwiczeń. Brana pod uwagę jest dbałość o język teoretyczny, znajomość konsekwencji popełnionych wyborów metodologicznych oraz ich uzasadnienie, a także oryginalność zamysłu badawczego i dokonany przegląd literatury, jako jego uzasadnienie.		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.